

Ivana Kmínková: Rodiny dětí s autismem potřebují pochopení a podporu okolí

Bruntálský deník, 11. 4. 2016

/ROZHOVOR/ Rodinám, které pečují o děti s autismem, je její jméno nejspíše dobře známé. Ivana Kmínková pracuje jako koordinátorka a poradkyně v Poradně rané péče Matana Slezské diakonie a pomoc rodinám se stala jejím posláním.

"Ivana Kmínková vystudovala Ostravskou univerzitu, obor vychovatelství, poté absolvovala řadu dalších odborných kurzů, jako například kurz Poradce rané péče pro rodiny dětí s postižením, Výchova a vzdělávání dětí s autismem a mentální retardací, Systemická práce s rodinou, Krizová intervence v kontextu rané péče nebo Kurz augmentativní a alternativní komunikace.

Téma autismu je aktuální stále, v těchto dnech se však stává více viditelným. Druhý duben je totiž Světovým dnem porozumění autismu, kdy se v mnoha zemích organizují akce na podporu lidí s autismem. Také v Krnově na Hlavním náměstí se v pátek 1. dubna sešli lidé, kterým téma autismu není lhostejné.

Co je to autismus?

Člověk s autismem vnímá, prožívá, a tudíž se i chová jinak. Porucha autistického spektra neboli autismus znamená narušení vývoje dítěte v mnoha směrech, porucha ovlivňuje celou osobnost. Pro osoby s autismem jsou problematické tři oblasti: komunikace, sociální interakce a představivost.

Jak vlastně rodiče poznají, že jejich dítě trpí poruchou autistického spektra?

Těch signálů je celá řada. Dítě nereaguje nebo málo reaguje na své jméno, když něco chce, vyjadřuje se hlavně křikem, řeč se vyvíjí opožděně, velmi málo reaguje na pokyny, často působí dojmem, že neslyší. Nemává na rozloučenou, neukazuje na zajímavé předměty. Pokud jde o sociální kontakt, nedokáže se vhodně zapojit mezi děti. Je obtížné s ním sdílet pozornost, například při společném prohlížení obrázků nebo při hře. Ostatní lidi dokáže ignorovat, nespolupracuje, netouží se předvést. Každé dítě s autismem je jiné a má jiné projevy.

Kolik takovýchto lidí asi u nás žije?

V České republice žije podle odhadů na sto tisíc až dvě stě tisíc lidí s autismem, podle epidemiologických průzkumů to postihuje každé osmdesáté narozené dítě.

Jakou pomoc nabízí rodičům Poradna rané péče Matana?

Služby rané péče jsou poskytovány především v terénu, tedy přímo v rodinách, a to od pondělí do pátku od osmi ráno do sedmi večer, nebo také ambulantně přímo v poradně, kde je možné se objednat. Oblast, kam jezdíme, je rozsáhlá, jedná se o okresy Bruntál, Opava a Nový Jičín. Návštěvy v rodinách mají tu výhodu, že chování dítěte je přirozenější, cítí se bezpečně, vychází z reality, z možností jejich bydliště. Navíc odpadá starost s dojížděním, které je

pro některé děti velký problém. Každá rodina má svou poradkyni, která ji navštěvuje v intervalu jednou za čtyři až osm týdnů.

Průběh návštěv se odvíjí od aktuálních potřeb rodiny a dítěte. Poradkyně předává potřebné informace, poskytuje podporu, inspirace a návrhy pro práci s dítětem. Veškeré postupy práce s rodinou se domlouvají společně, respektujeme přání rodičů.

Kdo se na vás nejčastěji obrací?

Rodiny dětí s autismem nás vyhledávají nejčastěji kolem třetího roku života dítěte, kdy jsou projevy autismu již zcela patrné. Kromě autismu pracujeme i s rodinami, které mají dítě s mentálním, tělesným či kombinovaným postižením, s opožděným vývojem, děti předčasně narozené.

Rodiny nás oslovují nejčastěji na základně informace získané u lékaře, psychologa, na internetu nebo od jiných rodičů. S každou rodinou pracujeme individuálně podle aktuálních potřeb. Poradkyně provází rodinu raným věkem dítěte – podporuje je při vyrovnávání se s postižením dítěte, poskytuje informace, terapie, zprostředkovává kontakty, doporučuje stimulační program pro dítě včetně volby vhodných pomůcek.

Služba může být poskytována do sedmého roku dítěte, respektive do nástupu do školy.

Kolik rodin navštěvujete vy osobně? Jaké jsou vaše zkušenosti?

Já pracuji v rané péči dvanáct let. Nyní mám devět rodin, zbytek své pracovní doby se věnuji zabezpečení chodu poradny. Kolegyně pracující na plný úvazek se věnují až dvaceti rodinám. Z těchto mých devíti rodin má sedm dětí poruchu autistického spektra, v jedné rodině mají dvě děti s autismem, tři děti mají mentální postižení.

Většina dětí se potýká i s poruchou pozornosti, hyperaktivitou, impulzivitou. Raná péče končí v sedmi letech dítěte, což hlavně u dětí s autismem nestačí. Rodiče volají po další pomoci. Proto Slezská diakonie rozjíždí v Krnově a okolí projekt Modrý přístav, který má pomáhat rodinám a dětem ve školním věku.

Věříte, že podobné akce, jako proběhla v pátek v Krnově, kdy lidé přišli na náměstí v modrém oblečení, aby tak vyjádřili podporu autistům a jejich rodinám, mají smysl?

Věřím, že ano. Autismus neovlivňuje život pouze jedné osoby, ale všech jejích blízkých, včetně sousedů a spolužáků. Pochopení a podpora okolí je pro rodinu velmi důležitá. Některé rodiny tento den berou za svůj svátek.

Jak odpočíváte?

Ráda jsem se svými dětmi, s rodinou. S příchodem jara se těším na procházky se psem po loukách a lesích. A když potřebuji úplně vypnout, tak si čtu nebo pečuji.

Máte nějaké oblíbené místo?

Mám moc ráda Zátor, kde bydlím.

Vaše přání do budoucna?

Přála bych si, aby rodiny a jejich děti s poruchou autistického spektra našly co nejdříve pomoc. Aby měly oporu ve svých blízkých a pochopení v okolí. Aby autisté byli rovnocennou součástí společnosti. Abychom se uměli od lidí s autismem naučit to, co se naučit potřebujeme.

Ivana Kmínková

Věk: 35

Bydliště: Zátor

Povolání: koordinátorka rané péče

Rodina: manžel a dvě děti (4 a 6 let)

Zájmy: rodina, práce s dětmi, čtení, koukání do zelena

Gabriela Mathiasová

Odkaz na článek:

http://bruntalsky.denik.cz/zpravy_region/ivana-kminkova-rodiny-deti-s-autismem-potrebuji-pochopeni-a-podporu-okoli-20160409.html

Zpracovatel: Anopress IT a.s. a oddělení PR a marketingu Ostravské univerzity
